

Lasy Państwowe zapraszamy

Wakacje w lesie

Nadleśnictwo Lubsko

od 19 grudnia 1994 roku objęte jest programem Leśnych Kompleksów Promocyjnych pod nazwą „Bory Lubuskie”. Obszar nadleśnictwa, leżący w dwóch krainach przyrodniczo leśnych (Wielkopolsko-Pomorskiej i Śląskiej), zalicza się do terenów nizinnych, jednak różnica wysokości między najniższym (55,6 m n.p.m.) i najwyższym (162,8 m n.p.m.) punktem wynosi prawie 110 m. Cały teren nadleśnictwa położony jest w dorzeczu Odry, w zlewni Nysy tużyckiej i jej dopływów. Sieć hydrograficzna wzbogacając naturalne jeziora: Żurawno, Płytkie, Głębokie, Niwa, Drutów, 46 stawów hodowlanych o powierzchni 455 ha, a także sztuczne zbiorniki wodne, gromadzące wodę do celów gaśniczych. Ubogie piaszczyste gleby, utworzone z piasków i żwirów polodowcowych, sprawiają, że wśród siedliskowych typów lasu dominują bory świeże i suche, a gatunkiem dominującym jest sosna tworząca zbiorowiska leśne w ponad 87%. Cechuje ją tutaj długowieczność i wąskostoiłość (bardzo pożądana w przemyśle drzewnym fizyczna cecha drewna). Wśród innych gatunków drzew tworzących lasy w LKP „Bory Lubuskie” występują: brzoza, świerk, dąb, olsza, buk, jesion, modrzew, grab, lipa, osika oraz, głównie w formie domieszek biocenotycznych jarząb, olsza szara, dąb czerwony. Udział drzew gatunków liściastych zwiększa się z uwagi na realizację przez nadleśnictwo zadania przebudowy drzewostanów sosnowych powstałych po drugiej wojnie światowej, niezgodnie z typem siedliskowym lasu.

Na terenie Nadleśnictwa Lubsko występuje wiele ciekawych obiektów przyrodniczych. Najważniejsze z nich to rezerваты przyrody:
– rezerwat „Żurawno” – o pow. 22,86 ha. Miejsce niezwykle urokliwe. Przedmiotem ochrony jest źródłowe jezioro z otaczającym go lasem, w którym dominują zbiorowiska roślinne typowe dla łąk i łąk oraz stanowiska pióropusznika strusiego i kilkadziesiąt drzew o wymiarach pomnikowych (dęby szypułkowe i wiąz szypułkowy), a także bogata fauna bezkręgowców, ryb, ssaków, ptaków i gadów. Między innymi można tu obserwować bobry i efekty ich pracy,
– rezerwat „Mierkowskie Suche Bory” – o pow. 131,40 ha. Przedmiotem ochrony są ubogie murawy szcztolichowe, suche bory sosnowe, bory świeże i wilgotne, wydmy żółte, specyficzne gatunki roślin, zwierząt, porostów. Obecnie trwają prace nad utworzeniem dwóch nowych rezerwatów przyrody:
– „Ruskie stawy” o pow. 25,88 ha, w których przedmiotem ochrony jest min. – populacja brzozy jednokwiatowej, przysięgki brunatnej (gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Roślin), populacja 8 gatunków roślin naczyniowych z Polskiej

Czerwonej Listy: narecznica grzebieniasta, turczyca Reichenbacha, sit ostrokwiatowy, rosiczka pośrednia, rosiczka okrągłolistna, widłaczek torfowy, – „Woskownica” o pow. 9,53 ha, głównym przedmiotem ochrony jest populacja woskownicy europejskiej.

Na południu Nadleśnictwa znajduje się fragment (3164 ha) Parku Krajobrazowego „Łuk Mużakowa” który został utworzony 27 września 2001 roku, a 2 lipca 2004 roku wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Park swoim zasięgiem obejmuje min. „Wielki staw”, miejsce lęgowe ptactwa wodnego i łąki, gdzie występuje ślimak poczwarówka zwężona (gatunek objęty ochroną w całej Unii Europejskiej). Łuk Mużakowski to wał wzniesień w kształcie podkowy otwartej w kierunku północnym. Ten bardzo ciekawy twór geomorfologiczny powstał podczas najstarszego zlodowacenia południowopolskiego. Do osobliwości przyrodniczych nadleśnictwa zaliczyć można także 9 pojedynczych pomników przyrody, w tym 2 grupy drzew oraz 6 powierzchniowych pomników przyrody o powierzchni 9,47 ha. Na uwagę zasługuje powierzchniowy pomnik przyrody „Bór Suchy”. Jest to ponad 200-letni las sosnowy rosnący na najuboższym siedlisku. Zajmuje on powierzchnię 1,73 ha. Nadleśnictwo Lubsko to okolica bogata w chronione gatunki roślin i zwierząt. Wyznaczono tu 5 stref ochronnych ptaków – bielika i bociana czarnego. Rozległe, zwarte kompleksy leśne Nadleśnictwa Lubsko obfitują w grzyby i jagody, rybne jeziora źródłowe oraz czyste powietrze przyciągają turystów i miłośników aktywnej rekreacji. Organizowane są tu różnorodne imprezy turystyczne i rekreacyjne: rajdy piesze, rowerowe, nordic walking, zawody wędkarskie i wiele innych.

Rozwojowi turystyki i rekreacji na terenie nadleśnictwa sprzyja rozbudowująca się infrastruktura turystyczna – sieć parkingów przy głównych drogach, ścieżki przyrodnicze i rowerowe, szlaki konne, a także Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Jeziorach Wysokich, który znalazł trwałe miejsce na mapach turystycznych regionu. Ośrodek posiada certyfikat „Lubuska Perła w Koronie 2010 r.” OEPL jest doskonałym miejscem na szkolną wycieczkę dydaktyczną, a także turystykę indywidualną bądź grupową. W urokliwe miejsca zaprowadzą nas ścieżki przyrodniczo-leśne przebiegające przez przedwojenny park w stylu angielskim z pomostem na jeziorze i murowaną 41 metrową wieżą widokową, ogród dendrologiczny z kolekcją różnych gatunków sosen. Piękne stare drzewa porastają wypiętrzenia i wąwozy ukształto-

wane przez procesy geologiczne (zlodowacenie bałtyckie). Ścieżki wyposażone są w tablice dydaktyczne, ławostoly oraz plac zabaw dla dzieci. W zabytkowej drewnianej leśniczówce z 1926 roku znajduje się pięć tematycznych sal wystawowych. Na terenie Ośrodka znajduje się też sala konferencyjna wyposażona w sprzęt multimedialny i pomoce dydaktyczne. Teren Nadleśnictwa Lubsko to oprócz bogactwa walorów przyrodniczych, także dzieło dawnego osadnictwa związane z kulturą tużycką oraz oryginalne zabytki architektury ludowej. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się wiele miejscowości z licznymi zabytkami min.: Biecz z kościołem z 1721 roku, pałac z 1 poł. XVI w. – do pałacu przylega park krajobrazowy, Brody – najcenniejszym obiektem jest pałac z dwoma oficynami zbudowany w latach 1741-1749 oraz rozległe założenia parkowe, Budzichów – kościół z 1768 roku murowany z kamienia polnego, Cielmów – zwarty zespół parterowych domów z XVIII i XIX wieku, Chocicz – kościół zbudowany w 1687 roku, Dłużek – kościół z XIV wieku, pałac z XVII wieku w sąsiedztwie park krajobrazowy, Jabloniec – kościół barokowy z 1717-1719, Jasiień – w 1660 roku osada rzemieślnicza uzyskała prawa miejskie, na rynku barokowy kościół, nad Lubszą pałac barokowy (1746-1780), Jasionna – pałac z 1775 roku w sąsiedztwie pozostałości parku z XVII w., Osiek – ruiny dworu, który powstał w XV wieku, Świbna – pałac barokowy z 1710 roku obok pozostałości parku krajobrazowego. Niewątpliwie najwięcej zabytków znajduje się w Lubsku. Należy do nich kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (XIII wiek), średniowieczny ratusz z XIV wieku oraz Wieża Bramy Żarskiej (baszta Pacholków Miejskich). Przy zachodniej granicy nadleśnictwa (jest to także granica państwa) leży miejscowość Zasieki, do 1945 roku były przedmieściem Forst, w pobliżu Zasiek istniała fabryka materiałów wybuchowych. Przez teren nadleśnictwa przebiegają 4 szlaki turystyczne PTTK.

Na myśliwych czekają atrakcyjne i zasobne tereny łowieckie. W ciągu ostatnich lat rozbudowała się sieć gospodarstw agroturystycznych, które oferują wypoczynek na łonie natury, połączone z atrakcjami jeździeckimi, wędkarskimi i grzybobraniami.

Nadleśnictwo Lipinki

położone jest w południowo-zachodniej części województwa lubuskiego, na historycznym pograniczu pomiędzy Wielkopolską, Prusami, Czechami i Śląskiem. Zarządza ponad 24 tys. ha lasów i obejmuje obszar od Żagania do Łęknicy.

W 2001 r. utworzono Park Krajobrazowy „Łuk Mużakowa” o pow. 18200ha z czego 6850ha stanowią lasy Nadleśnictwa. Park ten powstał aby chronić najlepiej zachowaną na świecie morenę czołową. Morena ma kształt podkowy (łuku) z ramionami skierowanymi ku północy i jest przedzielona Nysą tużycką na dwie części (po stronie polskiej znajduje się wschodnie skrzydło moreny). Bogactwem naturalnym jest płytko zalegający węgiel brunatny, gliny ceramiczne oraz piasek kwarcowy, eksploatowane przez człowieka przez około 160lat. W wyniku długotrwałej działalności górniczej powstało pojezierze antropogeniczne z ponad 100 zbiornikami wodnymi różniącymi się barwą, chemizmem i kształtem. Pojezierze to jest unikatowe w skali kraju. Oprócz poeksploatacyjnych zbiorników wodnych możemy także zobaczyć inne ciekawe utwory tych terenów takie jak profile oraz bieg wychodni węgla brunatnego, żelaziste źródelka, z których wytrącają się naskorupienia, czy też niespotykane formy erozyjne w obrębie utworów zwalów pokopalnianych. Najbardziej atrakcyjny pod względem występowania różnego rodzaju form górniczych jest rejon Łęknicy. Tutaj istniała kopalnia „Babina”, która zakończyła swoją działalność w latach 70 ubiegłego wieku. Dlatego też chcąc udostępnić i pokazać turystom walory przyrodnicze i geologiczne powstała w 2005r. koncepcja utworzenia trasy geoturystycznej.

Przebieg trasy będzie obejmował najciekawsze elementy wieloletniej historii górniczej okolic Łęknicy. Po konsultacjach z władzami samorządowymi, instytucjami i stowarzyszeniami, Nadleśnictwo Lipinki zleciło w 2010r. opracowanie dokumentacji projektowej niezbędnej do utworzenia w/w trasy turystycznej, jak również do ubiegania się o wsparcie finansowe projektu do Unii Europejskiej. W grudniu 2011r. Nadleśnictwo Lipinki podpisało z Saksońskim Bankiem Odbudowy-Bankiem Wspierania umowę o dofinansowanie na realizację projektu: Wspólna marka „Geopark Łuk Mużakowa” drogą do UNESCO. W ramach projektu zostanie wybudowana trasa edukacyjna pieszo-rowerowa łącząca Łęknicy z Nowymi Czaplami wraz z parkingami dla samochodów. Ścieżka będzie miała długość około 4 km i w całości przebiegać będzie przez tereny leśne. 85% kosztów pokryje Unia Europejska w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska-Saksonia 2007-2013, a pozostała część będzie wkładem własnym Nadleśnictwa. Prace budowlane mają być w całości wykonane w 2012, a otwarcie ścieżki planuje się na wrzesień-październik br. „Łuk Mużakowa” jest obiektem transgranicznym zlokalizowanym w Brandenburgii, Saksonii i w Województwie Lubuskim. Po stronie niemieckiej istnieje już kilka tras turystycznych ukazujących piękno tego obiektu.

Obecnie na terenie Nadleśnictwa Lipinki istnieje rezerwat leśny „Nad Młyńską Strugą”. Powstał on na terenie Nadleśnictwa Wymiarki w 1970 r. na pow. 5,35ha, natomiast w 2001r. został powiększony o tereny Nadleśnictwa Lipinki o 127,21ha. Położenie rezerwatu nad rzeką Skródą, która wije się w głębokim wąwozie zmieniając często swój bieg nawet o 180o, wpływa na walory przyrodnicze tych

terenów. Przedmiotem ochrony w rezerwacie są bogate i dobrze zachowane drzewostany łęgowe i bukowe naturalnego pochodzenia. Rezerwat jest udostępniony dla celów turystycznych.

W malowniczym kompleksie leśnym pomiędzy Żarami a Łazami utworzono w roku 1998 ścieżkę przyrodniczo – leśną „Zielony Las” Ścieżka połączona jest z oznakowanymi szlakami turystycznymi PTTK. Trasa ścieżki rozpoczyna się od drogi łączącej Żary z miejscowością Łaz i również przy tej drodze się kończy. Tereny przez które przebiega ścieżka są bardzo atrakcyjne pod względem urozmaiconej rzeźby terenu jak i składu gatunkowego drzewostanów. Atrakcją ścieżki są dwie zabytkowe wieże – Wieża Bismarcka zbudowana na początku XX w. pełniąc funkcje domku myśliwskiego i wieży obserwacyjnej oraz wieża widokowa zbudowana w 1864 r na pld. stoku Wzniesień Żarskich na wysokości 222,5 m n.p.m. skąd przy sprzyjającej pogodzie można zobaczyć Grzbiet Gór Łzerskich (wieże nie są dostępne do zwiedzania, ale trwają prace nad udostępnieniem wieży widokowej).

Przez teren Nadleśnictwa Lipinki przebiegają 4 szlaki turystyczne: zielony – biegnący z Żar do Gubina o długości 75,6 km, czarny – biegnący z Żar do Żagania. Jego długość wynosi 23 km. Przebiega przez „Zielony Las”, później w kierunku wsi Siodło i dalej poprzez las do Żagania, niebieski – z Trzebiela do Jasiona o długości 33,6 km, czerwony – z Żar do Łęknicy, długości 46,5 km, który przebiega przez całe Nadleśnictwo.

Dużym zainteresowaniem turystycznym cieszy się Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków „Park Mużakowski”. Rezerwat kulturowy „Park Mużakowski”, jest jednym z najznakomitszych przykładów sztuki ogrodowej XIX wieku w Europie. Park jest dziełem Księcia Hermanna von Pukler-Muskau. Jest to klasyczny park krajobrazowy położony na zróżnicowanym wysokościowo terenie moreny czołowej po obu stronach Nysy tużyckiej. Park dysponuje kilkoma trasami edukacyjnymi, które zachęcają do pieszych wędrowek.

